

Bilaga 2 : ”Kungsord”

*”You must not quote to me what I once said.
I am wiser now.”*

Romy Schneider (1938-1982)

På samma sätt som när Mao 1966 sammanfattade sina tankar i ”den lilla röda”, sammanfattade Månadstidningen Z 1988 kung Carl XVI Gustafs tankar i ”den lilla blå-gula”¹ här kompletterad med ytterligare citat från sajten susning.nu (nu nedlagd), Jan Törnqvists ”Knugen : en människa i tiden”² och andra källor:

KUNGEN OM KOMMUNISTISKA PARTIET:

”Jag diskuterar gärna med dem och har läst Marcuse”. (Intervju 16/9 1969.)

”Kommunisterna är mina nya vänner eftersom de röstar emot kvinnlig tronföljd. Själv vill jag ha min son Carl Philip som efterträdare”. (Intervju 18/5 1979.)

”Mao är en otrolig man. Tänk när han och alla hans anhängare bara vandrade omkring dag och natt i Kina och kämpade för att nå sitt mål. Vilken insats. Dessutom har han skrivit fin prosa och utmärkta dikter”. (Intervju 13/8 1972.)

”Fullständig jämlikhet tror jag är omöjlig. Även om alla jobb skulle belönas med lika lön finns det ju ändå vissa jobb som har högre status än andra”. (Intervju 3/10 1970.)

KUNGEN OM KRIG OCH FRED:

”Jag hade tillfälle att skjuta ett par älgar som kom rakt emot mig”. (Intervju 6/10 1972.)

”Jaktsäsongen är längre än många tror, man kan ju alltid skjuta kråkor”. (Intervju i TV 23/1 1984.)

KUNGEN OM KULTUR:

”Jag tycker om modern konst. Gammal också”. (Intervju 14/12 1969.)

”Radio- och TV-apparater har fört människan närmare varandra. Freestyle har fört musiken in i joggandet över hela världen.” (Tal under japanbesöket 26/3 1985.)

”Personligen intresserar mig den senaste grenen på musikvetenskapens träd, musikarkeologin, mycket. Vid vraket av Kronan i Kalmarsund, där jag för övrigt själv dykt flera gånger, har man hittat en trumpet i mycket gott skick. Den fick alltså tjäna som modell för de fyra trumpeter som för oss blåst fanfaren för den svenska segerrika armen och dess fälttåg i det 30-åriga kriget”. (Tal inför Musikaliska akademien 30/11 1987.)

”Film och teater går jag gärna på men opera roar mig inte alls ... Jag gillar mumintrollen. Dom passar för både stora och små”. (Intervju 1974.)

”Jag har ingenting emot Strindberg, men han är kanske inte det allra festligaste”. (Intervju 1975.)

”Det är angeläget att det är en aktiv bild av akademien som sprids till allmänheten och inte av en samling herrar – och numera också damer – som äter goda middagar och småpratrar tillsammans. Det ena utesluter i och för sig inte det andra ... Vi har avnjutit en god och närande måltid. Och brännvinet har helt lyst med sin frånvaro. Men det var gott ändå”. (Skogs- och lantbruksakademien 28/1 1987.)

BYGG UPP VART LAND GENOM FLIT OCH SPARSAMHET:

---

¹ Carl Sommerholt. Kungens lilla blå-gula. Månadstidningen Z, 1988:1-2, s 28-31.

² Jan Törnqvist. Knugen : en människa i tiden. 2014.

”En stad som Nyköping är på sätt och vis ett koncentrat av Sverige”. (Tal 6/6 1987.)

”Det står en doft av trä kring Västernorrlands län. Ibland doftar det surströmming också”. (Härnösand 9/6 1985.)

”Kära Örebroare!” (Tal 24/5 1985 vid riksmötesjubiket i Arboga.)

KUNGEN OM UNGDOMEN:

”Ungdomen har alltid varit radikal. Det är bra att man rycker fram med nya ideal”. (Intervju 1/6 1970.)

”Jag röker, äter och dansar för mycket på nätterna”. (Intervju 1971.)

KUNGEN OM FOLKETS ARMÉ.:

”Kopplingen mellan militär och civil verksamhet i vårt land är grunden för vårt totalförsvaret. Att denna koppling fungerar på ett smidigt sätt har jag personligen upplevt många gånger, som jag idag är både amiral och kung”. (Tal 15/11 1985, Fortifikationsförvaltningen 350 år.)

KUNGEN OM KVINNORNA:

”Här sitter jag och uppskattar damer i vackra dräkter, när jag annars tycker bäst om dem utan”. (Gala på Grand [Hotel för världsnaturfonden] 12/12 1982.)

”Kvinnan passar bäst till att uppfostra barn. Nån ska ju göra det också”. (Intervju 1966.)

”Jag tycker en kvinna ska vara kvinna, uppfostra barn och ta hand om hemmet. Det är klart att vill hon ha ett yrke så ska hon ju få det. Men det där att propa på jämlikhet det tycker jag också är överdrivet”. (Intervju 14/12 1969.)

”Mannen brukar vara något kraftigare i sättet, säger ifrån på ett helt annat sätt än kvinnan. Hon är oftast mjukare och mer tillmötesgående”. (Intervju 1968.)

KUNGEN OM MILJÖN:

”Våra naturliga element som luft, vatten och vind känner inga geografiska gränser”. (Miljövårdskonferens i Göteborg 9/11 1987.)

”Livet är skönt – det är människorna som förstör det, finns det ett brasilianskt talesätt som säger.” (Tal till Travellers Club 3/2 1987.)

KUNGEN OM RELIGION:

”Det är nog så att vi trivs bäst i öppna landskap. Det gör ont i den svenska folksjälen – ja, det gör åtminstone ont i min kungliga själ – att se hur skogen vandrar in på åkrar och ängar”. (Skogs- och Lantbruksakademien 28/1 1986.)

KUNGEN OM UNDERSÖKNINGAR OCH STUDIER:

”Jag håller på tills sidorna tar slut. Om inte boken är för tråkig. Men inte i sträck. Man måste sova också”. (Intervju 26/12 1968.)

”Man tycker väl att det är ju ingen ide att göra någonting. Det föds ju bara nya ungar hela tiden, det är ett elände överallt”. (Om svälten i Afrika 14/12 1969.)

KUNGEN OM DISCIPLIN:

”Jag tror inte det hjälper att slå barn. De blir rädda. Och kan bli arga tillbaka”. (Intervju 1978.)

KUNGEN OM KRITIK OCH SJÄLVKRITIK:

”Det pekar förstås nedåt”. (Om kungahusets framtid i intervju 26/12 1968.)

”Själv har jag varit i alla världsdelar utom Antarktis och det är väl ingen som tycker att det är något märkvärdigt med det. Inte är det någon som kallar mig Travlerkungen eller

Carl »den Vittbereste» Gustaf”. (Tal till Travellers Club 18/2 1986.)

KUNGEN I FOLKETS TJÄNST:

”Jag är ingen nattklubbskung.” (Intervju sommaren 1973.)

”Tog väl fel snöre”. (Kungen misslyckades 8/6 1984 med att låta täckelset falla på Idrottsparken i Norrköping. Tog fel snöre andra gången också.)

”Det är roligt att vara kung... Det är mest en slump var man hamnar. Många börjar någonstans och slutar någon annanstans. Man måste vara flexibel och ta de chanser som finns i livet. Det är berikande att byta arbete några gånger tills man hittat rätt”. (Intervju 27/4 1986.)

”Jag skulle svara ja på ett erbjudande att bli president”. (Intervju 30/3 1970.)

”En gammal kung kan vara bra. En ung kung kan också vara bra” (Intervju sommaren 1973.)

KUNGEN OM DET RÄTTA SÄTTET ATT LÖSA MOTSÄTTNINGAR INOM FOLKET:

”Vem som helst får säga vad han vill och man får ju ha vilka åsikter som helst. Det gör ingenting”. (Intervju 12/5 1983.)

KUNGEN OM REVOLUTIONÄR HEROISM:

”Det var riktiga män, män av ett slag som knappast är tillåtna idag – män från de stora haven och vidderna, från isarna och öknarna – män som huggit sig fram genom djungler och vadat i träsk”. (Om upptäcksresande inför Travellers Club 18/2 1986.)

KUNGEN OM HISTORIEN:

”Det var bättre förr”. (Travellers Club 18/2 1986.)

KUNGEN OM PATRIOTISM OCH INTERNATIONALISM:

”Jag tycker inte illa om några människor. Inte utlänningar heller”. (Intervju 1967.)

”Jag är så glad att jag är svensk, sjöng för några år sedan en av våra mest uppskattade artister. För dagens svenskar låter nog visan litet löjeväckande, som ett eko av sekelskiftets blå-gula nationalism. Den visan rymmer ju en hel del chauvinism”. (Tal till Vitterhetsakademien 20/3 1985.)

”Man måste mötas och träffas och röra vid varandra för att få rätt kontakt så att det uppstår en sann vänskap. Hondas bilar, små och billiga, har bidragit mycket till mänskligheten på detta område. Personligen vill jag tacka för en översvallande generositet. Ni ska veta att motorsport är ett stort intresse hos mig och jag kommer att uppskatta att köra min nya 400-kubiks Honda”. (Tacktal hos Honda 27/3 1985.)

”I Amazonas utkanter upplevde jag en dag tillsammans med Zingo-indianerna. Och tack och lov var de vänligt sinnade”. (Om jorden-runt-resan 3/2 1987, Travellers Club.)

KUNGEN OM TANKE- OCH ARBETSMETODER:

”Det är svårt att framstå som opartisk när man har en åsikt”. (Intervju 1967.)

”Jordbävningar och vulkanutbrott, svältkatastrofer och mänskliga konflikter påminner oss om andras bekymmer”. (Jultalet 1985.)

VÅGA KÄMPA, VÅGA VINNA:

”Ingenting kommer av sig själv, bara därför att man önskar det. Ingenting är i den meningen gratis”. (Jultalet 1983.)

KUNGEN OM MASSLINJEN:

”Våra gäster har idag varit ute i naturen för att känna att vi svenska scouter har ångan uppe. De har upplevt hur vi reder oss under primitiva förhållanden. Det vill säga – hittar rätt i stor skog, hittar vad som går att äta och hittat rätt melodi att sjunga. Och nu har vi hittat hit också”. (Scoutdag i Eskilstuna 2/6 1985.)

”Att skryta tyder på dålig uppfostran. Men eftersom jag är Sveriges kung tycker jag att jag kan ta mig vissa friheter”. (Tal 6/5 1985 vid Bygg- och plåtmässan i Malmö.)

KUNGEN OM POLITISKT ARBETE:

”Man lär sig väl ingenting på att tömma soptunnor”. (Om renhållningsarbete 25/9 1969.)

”Politiker dyker upp och politiker försvinner. Folket känner sin kung”. (Tal i USA 17/9 1982.)

KUNGEN OM KORRIGERING AV FELAKTIGA IDÉER:

”Det är bättre med frihet. Att det rör på sig”. (Intervju 1967.)

”Det är en utbredd uppfattning att arbete och välstånd är förknippat med vartannat”. (Tal 18/11 1985.)

SUSNING.NU

”När jag blir stor skall jag bli knug” (1950-talet. Uppsats i skolan enligt obekräftat rykte, upphov till ordet knugen som synonym till kungen)

”Jobbet är för tungt för en flicka.” (1977, apropå kognatisk tronföljd)

”Jag gillar inte att inviga kärnkraftverk, men gör det om jag får order.” (1978) [Ett missförstånd: Det var i en intervju med amerikanska journalister 1976-02-27]

”Ämnet för dagen brännskador.” (1985. Vid invigning av läkarkonferens om stelkramp) [Ett missförstånd. Det var i Ronneby 1978-06-18.]

”Jag inviger härmed färjan som ska gå mellan...mellan...mellan hållplatserna!” (1985.)

”Om inte Gro Harlem Brundtland kan ta hand om sälproblemen, så undrar jag, hur ska hon då kunna ta hand om det norska folket?” (1989, apropå Norges ifrågasatta jakt på säl)

”Ärade rektor vid Uppsala universitet.” (1995. Tal till rektor för Lunds universitet)

”Det är när man har semester som man kan göra sådant här” (1999. Kungen hade semester och besökte översvänningsdrabbade områden. Vissa tolkade uttalandet som en kritik mot Göran Persson som också hade semester och inte besökte översvänningsdrabbade områden.)

”Jag tycker det är viktigt att se framtiden an i ljusa färger. Att vara pessimistisk hjälper ingen, varken Dig själv eller andra. Men det gäller att ha kraft att ta tag i sitt eget liv. Det kommer inga stekta sparvar flygande om Du inte själv bemödar Dig om att göra Ditt bästa.” (2002. Jultal till svenska folket)

»Sultanen har en kolossal närhet till folket«, »jag upplever det som ett mer öppet land än något annat man kan tänka sig.« (2004. Om Brunei och dess diktator, under ett statsbesök i landet.)

ADDENDA

”Jag anses vara ett lovligt villebråd i de mest skiftande sammanhang men jag tror ändå att det är bättre att vara kronprins än att vara älg.” (Kvällsposten den 12 oktober 1972 vid älgjakten på Halle- och Hunnebyberg utanför Trollhättan.)

”Kallhyggen kan på långt håll vara ett vackert inslag i landskapsbilden.” (Kungen i tidskriften Skogen 1981.)

När en av landets äldsta invånare ber om att få besöka slottet vägrar kungen med motiveringen: ”Hon kan ju dö när som helst. Tänk vilka rubriker det blir då!”

[Historien är förmodligen apokryfisk. Det finns en liknande historia om Gustaf VI: ”Det hände en gång att en person insjuknade som gäst på Stockholms slott. Kronprinsens första tanke var då faktiskt att det var tur att han insjuknade just där och inte på tåget. I stället för att det kanske skulle ha legat närmare till hands att tänka sig att det var otur att det skedde just på slottet.” (Vecko Journalen 1942:42)]

”Ni är rätt klädda, inte jag. Men å andra sidan – jag är kung och kungen är alltid rätt klädd.” (Tal vid herrklubben Nya sällskapetets 125-årsjubileum 1990 då kungen kom i kostym, alla andra i frack.)

”Bubbelibubb.” (Enligt Lena Rainers biografi 1996 är detta CGs favoritord som han i privata sammanhang då och då utstöter utan synbar anledning.)

”Man kan inte ha en massa småtarzan med Allansyndrom springande omkring hursomhelst.” (Kungen om djurrättsaktivisterna som störde älgjakten den 22 oktober 1999.)

”- Kära vänner... gott nytt år, happy new year and SKÅL!” (Nya året 2000.)

”Det har känts smärtsamt att upptäcka att den idyll vi trott och hoppats vi levit i varit grogrunden för lättsinne och girighet.” (Ur jultalet 2003, kungen attackerar mångmiljonbonusar, mutor och mygel.)

”I vissa lägen är det bättre att agera än att inte göra något alls. Då är det bättre att ringa ambulansen och sen skicka hem den om den inte behövs. Men här i Sverige är det ofta så

att ingen vågar ta ansvar.” (Kungens kritik av regeringens hanterande av tsunami-katastrofen. 2005)

”Mina damer och herrar... och alla ni som har kommit hit.” (Omkring 2009, regementets dag på K1.)

”Män är bättre monarker än kvinnor”. (Kungen på en pressträff i Seattle, förmodligen 2009.)

Jag blir så irriterad [på dokusåpor]. Allt går ut på att man skall knäcka den andre. Så skall det inte vara i samhället. Samhället bygger ju på att man skall hjälpa varandra och att den svage skall hjälpas och tas om hand. Man skall lyfta upp och stötta i stället, dessa tv-program är fullständigt vansinnigt obegripliga. (Intervju i GP 2009)

Jag har sett rumporna av två älgar, kunde inte säga vilket kön, det var ganska trångt när de försvann. Och det är ungefär mina upplevelser den här gången. ... Vi vänder på ett blad, ungefär som ni gör i era tidningar, och ser framåt i stället. (2010. Kommentar till avslöjandena i boken Den motvillige monarken.)

Drottning Silvia var inte med kungen på ett statsbesök i Botswana den 22-25 mars 2011 på grund av en förkylning. Hovreportern Johan T Lindwall frågade upprepade gånger om anledningen till dess kungen irriterat svarade: ”Jo, bara för dig ska jag berätta att hon (Silvia) är så sjuk att läkarna måste skära öronen av henne.” Episoden filmades. Lindwall upplevde avsnäsningen som så pinsam att han (eller hans arbetsgivare Expressen) försökte köpa visningsrättigheterna.

”Det finns ju en del restauranger där en del av servitörerna, servitriserna, så att säga är mer eller mindre, vad säger man, påklädda. De är ju inte nakna. Självklart inte, men det är en definitionssak.” (Om strippklubbar 2011.)

”Oj, hon har visst nyktrat till!” Drottningen dök upp lite sent till en fotografering vid ett statsbesök i Kroatien. Tidigare hade han sagt: ”Jag tror hon har svimmat där uppe”, skrev Expressen. [16-18 april 2013]

”Vad är det för mening med att umgås med otrevliga människor?” (Svar i TV-intervju 2013 på frågan om han som kung bara träffar trevliga människor i jobbet.)

*

Som Habsburgarna hade läppen som sitt lyte,
har Bernalötterna lyslexin som sin.
(Flashback.)

Det sägs att kungen ibland lämnar
Drottningholm för att röra sig bland folket.
Han är då klädd i poplinrock, vita Adidaskor
och toppluva. (Okänd.)